

Тема 7. ЧАСТИНА 3: ЗВІТ ГРФП

Очікується, що звіти ДРФП будуть опубліковуватися урядами і будуть доступні заінтересованим сторонам як усередині відповідної країни, так і за її межами. На сайті ГРФП розміщені всі звіти, які надсилалися Секретаріату ДРФП з початку роботи програми. Усі звіти, опубліковані урядами, також доступні громадськості на сайті ГРФП.

Метою звіту ГРФП є опис всебічної та інтегрованої оцінки ефективності УГФ країни на основі аналізу показників, що характеризують основні елементи системи УГФ. Звіт також орієнтований на оцінку того, як змінилася ефективність системи УГФ в порівнянні з раніше проведеними оцінками. Усю важливу інформацію подано в основній частині звіту. Програми зазвичай використовуються для представлення великих таблиць з даними та деталізованої інформації з таких питань, як внутрішній фінансовий контроль; у них не наводяться результати аналізу та відповідні висновки. Звіт ГРФП є оцінкою поточної ефективності УГФ. Він не включає рекомендації для проведення реформ або підготовки планів дій. Розбіжності в думках щодо висновків звіту, які є у посадових осіб уряду та інших заінтересованих осіб, які брали участь у проведенні оцінки, слід узагальнювати та відображати у додатку до звіту.

Структура звіту викладена у таблиці на наступній сторінці.

Зміст та список скорочень наводяться на початку звіту перед його коротким викладом. Крім того, наводиться інформація про такі суттєві деталі, як фінансовий рік, найменування використовуваної у звіті валюти, її обмінний курс до основних міжнародних валют, таких як долар США або євро.

Окрім обов'язкових таблиці цих вказівок у розділах 2 і 3. Дані таблиці слід заповнювати з урахуванням наявності інформації і в такому форматі, який фахівці, які проводять оцінку, вважають прийнятним. Від фахівців, що проводять оцінку, не очікується виконання великого об'єму робіт зі збору та обробки даних для обов'язкових таблиць.

При підготовці загальної інформації про центральний уряд та його діяльність основний акцент повинен робитися на використанні вже наявних даних, на основі яких слід формувати описову частину звіту.

У частині цього розділу, що залишилася, наводиться інформація, яку необхідно включити до кожного з розділів звіту ДРФП.

СТРУКТУРА ЗВІТУ GRFP

КОРОТКИЙ ВИКЛАД ВСТУП

- 1.1 Обґрунтування та мета
- 1.2 Управління процесом оцінки та забезпечення якості
- 1.3 Методологія оцінки **ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КРАЇНУ**
- 2.1 кономічна ситуація в країні
- 2.2 Ситуація у бюджетно-податковій сфері
- 2.3 Законодавчі та нормативні основи УДФ
- 2.4 Інституційні основи УДФ
- 2.5 Інші важливі характеристики системи УГФ та відповідного їй середовища

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УГФ

- 3.1 Надійність бюджету
- 3.2 Прозорість державних фінансів
- 3.3 Управління активами та зобов'язаннями
- 3.4 Заснування на політиці бюджетно-податкова стратегія та складання бюджету
- 3.5 Передбачуваність та контроль виконання бюджету
- 3.6 Облік та звітність
- 3.7 Зовнішній контроль та аудит

ВИВОДИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ СИСТЕМИ УГФ

- 4.1 Інтегрована оцінка ефективності системи УГФ
- 4.2 ефективність системи внутрішнього контролю
- 4.3 Сильні та слабкі сторони УГФ
- 4.4 Зміна показників ефективності з моменту попередньої оцінки ПРОЦЕС

ДЕРЖАВНИХ РЕФОРМ В ОБЛАСТІ УДФ

- 5.1 Підхід до реформування УДФ
- 5.2 Нещодавно завершені та реалізовані в даний час заходи реформування
- 5.3 Аналіз інституційної системи ДОДАТКИ

Додаток 1: Зведена інформація про показники ефективності
Додаток 2: Зведена інформація про систему внутрішнього контролю
Додаток 3: Джерела інформації
Короткий виклад

У короткому викладі наводиться інтегрований та стратегічний опис виводів звіту. Короткий виклад містить опис впливу системи УДФ на досягнення загальної бюджетно-податкової дисципліни, стратегічний розподіл ресурсів та ефективність надання послуг. У ньому також узагальнюються основні зміни параметрів ефективності в порівнянні з попередньою оцінкою.

Очікується, що об'ємом цього розділу складе три сторінки текстового опису плюс таблиця з балами за показниками.

Короткий виклад повинен містити тільки ту інформацію, дані або аналіз, які представлені в розділах 1-5 звіту, включаючи:

- Коротке пояснення про цілі оцінки та організацію процесу оцінки.
- Пояснення щодо охоплення та періоду оцінки, тобто що і на який момент часу оцінювалося.
- Пояснення про те, який вплив надає ефективність системи УГФ на три основні підсумкові результати виконання бюджету. Крім того, слід приділити увагу особливостям економічного, політичного та адміністративного устрою країни, а також основним наведеним у звіті сильним і слабким сторонам УГФ, які з найбільшою ймовірністю впливають на ефективність УГФ.
- Коротку інформацію про основні зміни в ефективності УДФ, які мають місце з моменту будь-якої попередньої оцінки ГРФП, структуровану відповідно до трьох основних підсумкових результатів виконання бюджету.
- Короткий огляд поточних та планованих реформ УГФ країни, включаючи їх зв'язок з останніми змінами ефективності УГФ та основними її слабкими сторонами, відображеними у звіті.

Короткий виклад має супроводжуватися таблицею, що займає не більше однієї сторінки, де буде наведено огляд балів за кожним із показників ГРФП.

1. Введення

Мета введення полягає в тому, щоб прояснити загальний контекст проведення оцінки УГФ, її мету, процес, відповідно до якого готувався звіт ГРФП, а також використану при проведенні оцінки методологію.

Очікується, що об'єм цього розділу складе три сторінки текстового опису плюс таблиця з балами за показниками.

1.1. Обґрунтування та мета

У цьому розділі описуються завдання оцінки ГРФП і наводиться важлива довідкова інформація, включаючи пояснення про те, чому оцінка проводиться саме зараз, посилання на попередні оцінки ГРФП та їх зв'язок з реформами, що проводяться в даний час.

1.2. Управління процесом оцінки та забезпечення якості

У цьому розділі описується процес підготовки звіту, включаючи: (i) організацію, яка ініціювала та замовила проведення оцінки; (ii) ступінь залучення посадових осіб уряду до процесу підготовки звіту; а також (iii) ролі та внесок у проведення оцінки всіх інших зацікавлених осіб.

ВСТАВКА 1.1: Управління процесом оцінки та механізми забезпечення якості
Організаційна структура управління процесом оцінки ГРФП

- Координаційний комітет - голова і члени: [імена та організації, які вони представляють]
- Керівник оцінки: [ім'я та організація]
- Керівник групи з проведення оцінки та члени групи: [імена та організації, що представляють кожного з членів групи]

Розгляд концепції та/або технічного завдання

- Дата розгляду концепції та/або технічного завдання
- експертI, запрошення для надання коментарів: [перелік імен та організацій, що надаються, для кожного з них або назва групи, наприклад, Координаційний комітет]
- експертI, які надали свої коментарі: [перелік імен і організацій, що представляються для кожного з них, особливо представників Секретаріату ДРФП із зазначенням дат(и) розгляду, або назва групи, наприклад, Координаційний комітет]
- Дати остаточної редакції концепції та/або технічного завдання

Розгляд звіту про оцінку

- Дати розгляду попередніх варіантів звіту
- експертI, запрошення для надання коментарів: [перелік імен і представлених організацій для кожного з них, особливо представників Секретаріату ДРФП із зазначенням дат(и) розгляду, або назва групи, наприклад, Координаційний комітет] експертI, які надали свої коментарі перелік імен та представлених організацій для кожного з них]

1.3. Методологія оцінки

У цьому розділі описується вибір методології для проведення оцінки. Розглядаються чотири основні моменти:

1. Охоплення оцінки: Під ним мається на увазі рівень державного управління, що охоплюється оцінкою; звичайно це центральний уряд або місцеві органи влади. Для того, щоб пояснити охоплення проведеної оцінки, у звіті слід вказати, які інституційні одиниці та операції охоплюються оцінкою, а які-ні. Визначення меж оцінки включає як межу всередині рівнів державного управління, так і кордон з іншими складовими сектора державного управління; Це, наприклад, відноситься до таких інституційних одиниць, що не входять до складу центрального уряду, як державні корпорації. Будь-які відхилення в охопленні від центрального уряду або місцевих органів влади повинні супроводжуватися поясненням та обґрунтуванням для кожного з показників. Особливо це стосується охоплення фондів соціального страхування, суверенних фондів добробуту, а також структурованих фінансових механізмів, таких як державно-приватне партнерство. Визначення охоплення оцінки має відповідати опису інституційних одиниць та бюджетно-податкових операцій згідно з підрозділами 2.3 та 2.4 звіту.
2. Коли здійснювалася оцінка ефективності: Опис тимчасових рамок оцінки з чіткою вказівкою дати припинення збору даних. Під датою припинення збору даних розуміється найпізніша дата, після якої розгляд даних було припинено. Ця дата є критично важливою для визначення "останнього завершеного фінансового року", який згадується в багатьох параметрах, а також для визначення дати, згадуваної в інших параметрах як "на момент оцінки".
3. Джерела інформації: Групі з проведення оцінки необхідно зібрати інформацію від посадових осіб центральних фінансових органів, а також співробітників різних бюджетних установ та інших інституційних одиниць. Для отримання об'єктивної картини та в умовах обмеженості ресурсів, що є у розпорядженні групи з проведення оцінки, перелік установ, у яких буде необхідно зібрати інформацію, повинен буде формуватися для кожного з показників. Принципи визначення державних органів, у яких буде необхідно зібрати інформацію, часто вказуються в посібнику з оцінки окремих показників. Державні установи, на підставі даних яких оцінювався той чи інший показник, повинні бути описані в текстовій частині кожного з показників разом з описом методу виборки там, де це застосовно.

У цьому розділі звіту також описуються інші джерела інформації, використані для проведення оцінки.

Вони включають надання документа, інформацію, отриману в ході зустрічей з представниками державних органів інших рівнів, державних корпорацій, приватного сектора, неурядових організацій, а також організацій, що надають зовнішнє фінансування, і партнерів з розвитку. Їх вичерпний список повинен бути представлений у Додатку 3 до цього звіту.

4. Інші питання методології, що стосуються підготовки звіту, включають будь-які відхилення від використання повного набору показників, а також інформацію про те, буде оцінка представляти собою окрему роботу, або вона буде поєднана з

проведенням іншої аналітичної роботи. Підхід до показників, які не є застосовними або не використовувалися в оцінці, обговорюється в розділі 2.1 частини 1 керівництва ГРФП.

2. Довідкова інформація про країну

Метою цього розділу є надання інформації про країну, чия система УГФ проходить оцінку, щоб забезпечити достатнє розуміння ширшого контексту реформ УГФ, а також основних характеристик системи УГФ даної країни.

Приблизний обсяг цього розділу становить від шести до десяти сторінок.

Дані розділ має таку структуру:

2.1. Економічна ситуація у країні

- Короткі відомості про країну, включаючи чисельність населення, рівень доходів, частку населення, що живе нижче чорти бідності, темпи зростання, інфляція, структуру економіки і основні проблеми зростання та розвитку країни. Також слід включити інформацію про будь-яку істотну залежність економіки та державні доходи від певних джерел, таких як видобуток природних ресурсів або фінансова підтримка від організацій, що надають зовнішнє фінансування, або партнерів з розвитку.
- Основні економічні проблеми, що стоять перед країною, і загальнодержавні реформи, з акцентом на ті напрямки, які становлять найбільші ризики податково-бюджетного характеру і можуть впливати на цілі бюджетно-податкових реформ і реформ УДФ.
- Основні економічні показники за останні три роки можуть бути представлені в таблиці, аналогічній Таблиці 2.1 нижче.

ТАБЛИЦЯ 2.1: Окремі економічні показники

ВВП

Фін. рік T-2	Фін. рік T-1	Фін. рік T

ВВП на душу населення (валюта) Реальне зростання

ВВП (%)

ІСЦ (середньорічна зміна) (%) Валовий державний

борг (% від ВВП)

Умови зовнішньої торгівлі (річна зміна у відсотках)

Сальдо поточного рахунку (% від ВВП) Зовнішній борг

(% від ВВП)

Валові офіційні резерви (у місяцях імпорту)

Вказані основні показники наведень як приклад; для опису ситуації у країні можуть бути використані й інші показники.

2.2. Ситуація у бюджетно-податковій сфері

У даному підрозділі наводиться інформація про наявні документи з питань аналізу бюджетно-податкової політики або інших аналогічних досліджень.

- **Бюджетно-податкові показники:** До звіту слід включити короткий опис основних

тенденцій, що стосуються сукупної бюджетно-податкової дисципліни за останні три роки, заснований на інформації Таблиць 2.2. Опис також може спиратися на іншу відповідну інформацію, подану в Таблиці 2.1, таку як борг. Інформація про заявлені бюджетно-податкові цілі та завдання, а також законодавчо встановлені фіскальні правила може подаватися в даному розділі або наводитися у вигляді перехресного посилання на РІ-15 у Розділі 3 звіту ГРФП.

ТАБЛИЦЯ 2.2: Загальні бюджетно-податкові дані

Фактичні показники центрального уряду (у відсотках ВВП)			
	Фін. рік Т-2	Фін. рік Т-1	Фін. рік Т
Усього доходів			
—Собственны́е доходы			
—Гранты			
Усього витрат			
—Непроцентны́е расходы			
—Процентны́е расходы			
Загальний дефіцит (з урахуванням грантів)			
Первинний дефіцит			
Чисте фінансування			
-зовнішнє			
-внутрішнє			

Ця таблиця повинна містити загальні підсумкові показники сектора центрального уряду. Якщо включаються лише дані бюджету, це повинно вказуватися особливо.

- **Розподіл ресурсів:** У звіті наводиться інформація про тенденції в розподілі ресурсів за галузями або кономічними категоріями, а також інформація (заява) про пріоритети, включені в національну стратегію, і коментар про те, наскільки розподіл асигнувань відповідає цим пріоритетам.

ТАБЛИЦЯ 2.3: Розподіл бюджетних асигнувань за секторами

Фактичний розподіл бюджетних асигнувань по секторах (у відсотках до загальної суми витрат)			
	Фін. рік Т-2	Фін. рік Т-1	Фін. рік Т
Охорона здоров'я			
Освіта			
Сільське господарство і т.д.			

Дані для таблиць 2-2 і 2-3 повинні представлятися відповідно до класифікацій, що використовуються урядом

ТАБЛИЦЯ 2.4: Розподіл бюджетних асигнувань із економічної класифікації

Фактичний розподіл бюджетних асигнувань за кономічною класифікацією (у відсотках до загальної суми видатків)			
	Фін. рік	Фін. рік	Фін. рік

T-2	T-1	T

Поточні витрати —Оплата праці —Товарі та послуги
 —Процентні платежі —Трансферть —Інші витрати
 Капітальні витрати

2.3. Законодавчі та нормативні основи УДФ

Звіт містить перелік та опис законодавства та нормативних актів, що визначають структуру та функціонування системи УДФ. Як правило, відправною точкою є конституція країни. У звіті пояснюються відмінності між різними гілками влади (законодавчою, виконавчою, судовою), правова основа функціонування різних рівнів влади (центрального, рівня штатів, муніципалітетів тощо) та інших організаційних структур, таких як позабюджетні фонди та державні корпорації. Звіт описує ступінь інтеграції або фрагментації законодавства, що охоплює різні аспекти УДФ, такі як управління бюджетом, збирання доходів, управління інвестиціями та боргом, проведення закупівель, облік, зовнішній нагляд та ін. У ньому також акцентуються особливі умови, притаманні країні. У разі потреби звіт також може містити короткий опис нещодавніх змін, внесених до законодавства.

В окремому підрозділі слід навести опис нормативно-правових засад системи внутрішнього контролю. Відповідно до міжнародних стандартів¹, внутрішній контроль являє собою комплексний процес, призначений для роботи з ризиками та забезпечення розумної гарантії досягнення організацією в ході її роботи наступних спільних цілей: (i) здійснення операцій на основі принципів упорядкованості, тичності, кономічності, результативності та ефективності; (ii) виконання зобов'язань щодо підзвітності; (iii) забезпечення дотримання відповідних законів та норм; та (iv) захист ресурсів від втрат, нецільового використання та іншої шкоди. Для досягнення цих загальних цілей система внутрішнього контролю повинна складатися з п'яти взаємопов'язаних компонентів: контрольної серед, оцінки ризиків, контрольної діяльності, інформування та взаємодії, а також моніторингу. Такий комплексний підхід націлений на створення в державних органах дієвих форм контролю, що відповідають їх цілям та ризикам. Він також створює для опису та оцінки системи внутрішнього контролю. Опис системи регулювання та нормативно-правових механізмів внутрішнього контролю, що наводиться в даному підрозділі, має бути представлений для кожного з тих п'яти компонентів.

Цей опис має доповнюватись у розділі 2.4 інформацією про інституційну структуру, що лежить в основі системи внутрішнього контролю. Загальна характеристика ефективності системи внутрішнього контролю наводиться в розділі 4.2 і заснована як

¹ Міжнародна організація найвищих органів аудиту, «Рекомендації щодо стандартів внутрішнього контролю для державного сектору» (ІНТОСАІ 0[^] 9100)
 1/ У міру можливості від повинні бути консолідовані суми, але з відповідним поясненням можуть використовуватися й інші методи агрегування.

на інформації даного підрозділу, так і на описі контрольної діяльності, представленої як частина опису оцінки відповідного показника ефективності. Таким чином, у підрозділах 2.3 та 2.4 повинна описуватись організація системи внутрішнього контролю, а у розділі 4.2 – оцінюватись наскільки її функціонування відповідає поставленим цілям.

2.4. Інституційні основи УГФ

У цій частині звіту описується структура як усього державного сектора, так і центрального уряду, а також, відповідно, кількість інституційних одиниць та обсяг фінансів для кожного з сегментів відповідно до таблиць 2.5, 2.6 та 2.7. Дана інформація може бути отримана з різних джерел, таких як державні фінансові статистичні дані, консолідування державних рахунків, а також дані статистики або обліку по окремих установах. По можливості це повинні охоплювати останній завершений фінансовий рік. Повинні бути наведені пояснення по використаним джерелам даних, а також пояснення про те, чи включають підсумки елементи подвійного рахунку і чи є розбіжності з даними, використаними для розрахунку балів за показниками оцінки в рамках компонента I.

Ця інформація створює основу для розуміння охоплення і меж оцінки, що описуються в розділі 1.3 звіту, а також звертає увагу на відносну важливість вкладу різних сегментів державного сектора у виведення аналізу, що включаються в розділ 4 звіту.

ТАБЛИЦЯ 2.5: Структура державного сектора (кількість установ та фінансові показники)

Державний сектор рік:	Сектор держуправління		Фонд соц. забезпечення ¹⁷	Підсектор держ. корпорацій	
	Бюдж. уч- редження	Позабюдж. установи		Нефін. держ. корпорації	Фін. держ. корпорації
Центральний уряд 1-й рівень місцевих органів влади (напр. рівень штатів) Нижчі рівні місцевих органів влади	2/				

¹⁷ Залежно від організації управління та механізмів фінансування фонд соціального забезпечення може виступати у формі державної установи, яка є частиною якогось із рівнів державного управління, або класифікуватися як окремий підсектор державного сектору (СДФ 2014, параграф 2.78).

^{2/} «Бюджетний підсектор центрального уряду» охоплює всі одиниці центрального уряду, що включаються до бюджету центрального уряду.

ТАБЛИЦЯ 2.6: Структура фінансів центрального уряду - параметри бюджету (у ден. одиницях)

рік:	Центральний уряд
------	------------------

Фондъ
Бюджетні Позабюджетні соціальної
установи установи забезпечення Разом¹⁷

Доходи
 Расходы
 Трансферти від (+) та інших (-) установ сектору державного управління
 Зобов'язання
 Фінансові активи
 Нефінансові активи

ТАБЛИЦЯ 2.7: Структура фінансів центрального уряду - фактичні витрати (у ден. одиницях)

рік:	Центральн			
	е	е	е	е
	уряд	Бюджетні	Позабюджет	Фонди
	установи	установи	установи	соціально
				го
				забезпече
				ння
				Разом ¹⁷
Доходи				
Расходы				
Трансферти від (+) та інших (-) установ сектору державного управління				
Зобов'язання				
Фінансові активи				
Нефінансові активи				

1/ У міру можливості це повинні бути консолідовані суми, але з відповідним поясненням можуть використовуватися й інші методи агрегування.

В атом підрозділі описуються обов'язки основних установ, що займаються питаннями УДФ, у тому числі в різних гілках влади (виконавчої, законодавчої та судової), на різних рівнях державного управління (центральний уряд і місцеві органи влади), а також у позабюджетних фондах (при необхідності, посилаючись на відповідну роль окремих сегментів державного сектору як описано в підрозділі 2.3 вище). Також слід навести додаткову інформацію про розподіл функцій, що належать до УДФ, як між центральними фінансовими відомствами (такими як міністерство фінансів, міністерство зкономічного планування, податкова служба, центральний банк, орган аудиту і т.д.), так і між міністерством фінансів і галузевими міністерствами. У цьому підрозділі також описуються організаційна структура міністерства фінансів та функції його основних департаментів наскільки можна в додатку наводиться схема організаційної структури міністерства. Описуються будь-які останні зміни у функціях, що виконуються.

Зокрема, у підрозділі звертається особлива увага на інституційні структури, які були

створені як частина системи внутрішнього контролю, включаючи їх відповідні ролі та зобов'язання.

2.5. Інші важливі характеристики УГФ та відповідного їй середовища

У цьому підрозділі описуються основні характеристики системи УГФ. Сюди слід включити опис рівня централізації системи УДФ, наявність цільових доходів чи позабюджетних одиниць, види контролю, які здійснюють зовнішні наглядові органи, а також будь-які відповідні останні зміни. Також у цьому підрозділі роз'яснюються будь-які правові норми та інституційні структури, що існують на додаток до ролі органу законодавчої влади як представника інтересів громадян і забезпечують участь громадськості в управлінні бюджетом.

Інформація, що тут надається, повинна мати описовий характер і не призначена для того, щоб робити заяви про дотримання встановлених правил або ефективності виконуваних органами законодавчої влади та зовнішнім аудитом функції. Такі питання висвітлюються детальною оцінкою системи УГФ у розділі 3 і міжфункціональному аналізі у розділі 4.

3. Оцінка ефективності UGF

Мета цього розділу полягає в оцінці основних елементів системи УГФ за допомогою відповідних показників та наданні інформації про те, що зроблено в процесі вдосконалення тих елементів.

Приблизний об'єм даного розділу становить 30-40 сторінок.

Структура розділу:

- 3.1. Надійність бюджету
- 3.2. Прозорість державних фінансів
- 3.3. Управління активами та зобов'язаннями
- 3.4. Заснування на політиці бюджетно-податкова стратегія та складання бюджету
- 3.5. Передбачуваність та контроль виконання бюджету
- 3.6. Облік та звітність
- 3.7. Зовнішній контроль та аудит

У кожному із підрозділів розглядаються відповідні показники. Наприклад, у підрозділі 3.2 про прозорість державних фінансів описуються показники з РІ-4 до РІ-9. Показники розглядаються відповідно до їх порядкових номерів.

Кожен показник описується окремо і розглядає оцінку поточної ситуації, зміну ефективності з плином часу, а також включає опис заходів, що вживаються для усунення виявлених слабких місць. Опис має включати такі п'ять елементів:

1. Загальний опис показників з урахуванням використаного охоплення
2. Рівень ефективності та обґрунтовувальна інформація для розрахунку балів за кожним параметром
3. Зміна ефективності з часу попередньої оцінки (якщо застосовно)
4. Нещодавно завершені та реалізовані в даний час заходи реформування
5. Короткий опис отриманих балів та таблиця з показниками ефективності

1. Загальний опис, що відноситься до певного показника

Тут можуть описуватися інституційні та організаційні механізми, а також законодавчі

норми, що відносяться до оцінюваної показником області.

2. Рівень ефективності та обґрунтовувальна інформація для розрахунку балів за кожним параметром

- Текст повинен давати чітке уявлення про фактичну ефективність кожного з параметрів УГФ, що входить до складу показника, і містити обґрунтування для присвоєних балів. Кожен із параметрів показника повинен обговорюватися та аналізуватися у тексті таким чином, щоб забезпечити розуміння чому та чи інша оцінка (А, В, С чи Б) була присвоєна параметру.
- У звіті вказуються фактичні (в т.ч. кількісні) дані, на основі яких була присвоєна оцінка.

Інформація є настільки докладною, наскільки можливо (наприклад, інформація про кількість, терміни та охоплення).

- Відзначаються будь-які проблеми, пов'язані з актуальністю або надійністю даних і фактів.
- Якщо була отримана недостатня інформація або по всьому показнику, або по одному з його параметрів, то явним чином має згадуватися в тексті.

3. Зміна ефективності в порівнянні з попередньою оцінкою ГРФП

У випадках, якщо раніше вже проводилася оцінка ГРФП, на додаток до розрахунку балів по кожному з показників описується зміна їх ефективності за минулий період. Це робиться для того, щоб відобразити динаміку процесів реформ і підвищення потенціалу країни з одночасним збереженням достатньої об'єктивності в оцінці поточної ситуації².

Опис зміни ефективності з часом включає:

- Обґрунтовувальну інформацію оцінок кожного з параметрів та показників порівняно з попередньою оцінкою.
- Позначення наявних проблем сумісності даних у порівнянні з попередньою оцінкою, таких як відмінності в охопленні, зміни у визначенні понять, інша інтерпретація даних і т.д., щоб надійно обґрунтувати зміни, що відбулися.
- Пояснення змін ефективності, які не призвели до зміни оцінки, проте підтверджуються фактичними даними. Останні можуть включати зміну ефективності за одним або декількома вимогами для будь-якого з параметрів, або той факт, що загальна оцінка показника, можливо, не змінилася незважаючи на зміни оцінок одного або більше параметрів.

4. Нещодавно завершення та реалізовані в даний час заходи реформування Дії, що відповідають даному показнику, включатимуть реформи, які:

- можливо, вже вплинули на ефективність;
- були реалізовані, але докази їх впливу поки що відсутні, або знаходяться в стадії реалізації;
- реалізація яких має розпочатися під час проведення оцінки.

У звіті не слід оцінювати доречність чи успішність реформ; він повинен обмежуватися виявленням можливих зв'язків між ефективністю та реформами. Посилання на плани державних реформ або опис існуючих умов, що надаються міжнародними фінансовими організаціями або донорами (тобто заходів реформування, які ще належить реалізувати) не вважаються достатнім підтвердженням для ілюстрації статусу або ходу.

5. Короткий опис отриманих балів та таблиця з показниками ефективності Нижче приведено рекомендуємий формат таблиць.

Показник/Параметр (номер та назва)	М'яч	Коротке обґрунтування присвоєного балу
PI-XX: (название) Параметр X.1... і т.д. [у разі показників з кількома параметрами окремо описується як кожний параметр, так і	(Загальний бал)	

² Ефективність системи УДФ, що оцінюється на основі показників, відображає поєднання історичних, політичних, інституційних та економічних факторів і не обов'язково пов'язана з недавніми або поточними зусиллями уряду, спрямованими на підвищення ефективності УДФ. У зв'язку з обсягом реформ поліпшення оцінок показників і параметрів ГРФП може знадобитися кілька років. Саме тому до звіту ГРФП пропонується включати коментар про прогрес у справі підвищення ефективності УДФ відповідно до показників.

загальний бал показника]		
-----------------------------	--	--

4. Виводи за результатами аналізу системи УГФ

Метою цього розділу є уявлення інтегрованого аналізу, заснованого на інформації, поданій у попередніх розділах 2 і 3, і загальних виходів про ефективність системи УГФ. Зокрема, в цьому розділі слід зробити спробу оцінити, як ефективність системи УДФ впливає на здатність держави забезпечувати досягнення запланованих бюджетно-податкових результатів, і в цьому зв'язку визначити основні слабкі сторони системи УДФ.

Приблизний обсяг цього розділу становить від шести до десяти сторінок.

4.1. Інтегрована оцінка ефективності системи УГФ

Результати оцінки за показниками аналізуються з точки зору їх впливу на сім компонентів ефективності УГФ:

- I. Надійність бюджету: Для того, щоб державний бюджет був здатний реалізовувати державну політику, необхідно, щоб він був реалістичним і виконувався відповідно до його затверджених параметрів.
- II. Прозорість державних фінансів: Прозорість інформації про державні фінанси необхідна для гарантування того, що дії та операції держави виконуються в рамках державної бюджетно-податкової політики та відповідно до належних механізмів управління бюджетом та звітності. Прозорість є важливою характеристикою, яка дозволяє здійснювати зовнішній контроль за розробкою та реалізацією державної політики та програм.
- III. Управління активами та зобов'язаннями: ефективне управління активами та зобов'язаннями гарантує, що ризики належним чином виявляються та контролюються, державні інвестиції беруть до уваги оптимальне співвідношення витрат і вигод, фінансові інвестиції приносять відповідні доходи, зміст активів добре організовано та реалізація активів правилам. Також воно гарантує, що витрати на обслуговування боргу зводяться до мінімуму, і що фіскальні ризики належним чином контролюються для забезпечення можливості своєчасного життя пом'якшувальних заходів.
- IV. Заснування на політиці бюджетно-податкова стратегія та складання бюджету: Розробка заснованих на політиці бюджетно-податкової стратегії та бюджету дозволяють державі планувати надходження та використання ресурсів відповідно до його бюджетно-податкової політики та стратегії.
- V. Передбачуваність і контроль виконання бюджету: Передбачуваність і підконтрольність виконання бюджету необхідні для того, щоб гарантувати, що доходи збираються і ресурси розподіляються і використовуються як намічено державою і затверджено органом законодавчої влади. З ефективне управління реалізацією державної політики та програми вимагає передбачуваності наявності ресурсів на той момент часу, коли в них виникне необхідність, а

підконтрольність гарантує дотримання політики, нормативних вимог і законодавства в процесі виконання бюджету.

- vi. Облік та звітність: Для цілей бюджетно-податкового управління та процесів прийняття рішень потрібна своєчасна, суттєва та надійна інформація.
- vii. Зовнішній контроль та аудит: ефективний зовнішній аудит та контроль з боку органів законодавчої влади є факторами забезпечення підзвітності виконавчої влади щодо опрацювання та реалізації бюджетно-податкової політики.

Узагальнюючи інформацію про ефективність системи УГФ, даний аналіз повинен прагнути до виявлення наслідків, що впливають з сильних і слабких сторін УГФ, наведених у розділі 3. Аналіз повинен охоплювати взаємозалежність показників у рамках кожного з компонентів, а також зв'язки між показниками різних компонентів, щоб пояснити, як ефективність одних функцій залежить від ефективності інших функцій.

4.2. ефективність структури внутрішнього контролю

ефективна система внутрішнього контролю відіграє найважливішу роль у усуненні ризиків, властивих кожному з компонентів, а також у забезпеченні розумної гарантії того, що операції відповідають чотирьом цілям контролю: (i) здійснення операцій на основі принципів упорядкованості, чності, кономічності, результативності та ефективності; (ii) виконання зобов'язань щодо підзвітності; (iii) забезпечення дотримання відповідних законів та норм; та (iv) захист ресурсів від втрат, нецільового використання та іншої шкоди.

Аналіз систем внутрішнього контролю повинен на основі наявної інформації оцінити наскільки вона сприяє досягненню цих чотирьох цілей. У цьому розділі слід подати одноманітний і послідовний огляд ефективності функціонування систем внутрішнього контролю. Це може бути зроблено на основі інформації, наведеної у відповідних дослідженнях, що стосуються питань механізмів та функціонування внутрішнього контролю, а також шляхом структурування інформації на основі наступних п'яти компонентів внутрішнього контролю, що визначаються міжнародними стандартами:

1. Контрольне середовище
2. Оцінка ризиків
3. Контрольна діяльність
4. Інформування та взаємодія
5. Моніторинг

Підхід до розробки та управління системами внутрішнього контролю на основі зазначеної структури є корисним інструментом для створення інтегрованої оцінки та акцентування областей, яким слід приділяти більше уваги, або областей, де наявність невідповідностей чи помилок може призвести до серйозних наслідків. Він також допомагає визначати, чи виходить система контролю за рамками традиційного підходу, сфокусованого на окремо взятих контрольних заходах.

Ця оцінка повинна ґрунтуватися на відповідній документації, зібраній для попередніх розділів звіту, а також на висновках, які служили основою для присвоєння балів. У її основі має лежати опис організації системи внутрішнього контролю (законодавчі,

нормативні та інституційні механізми, наведені в Розділі 2 звіту ГРФП), а також оцінка відповідних індивідуальних контрольних заходів, пов'язаних з великою кількістю показників. , 8, 10, 11, 12, 13, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28 Розділу 3). Цей розділ також повинен відображати результати останніх оцінок ефективності системи внутрішнього контролю, підготовлених органами внутрішнього або зовнішнього аудиту, або іншими зовнішніми органами, якщо такі звіти існують. Також можуть використовуватися і підготовлені урядом звіти про функціонування системи внутрішнього контролю. Підготовлені міжнародними організаціями міждержавні оцінки систем державного управління також можуть бути корисним для оцінки джерела інформації, якщо в них дається уявлення про створення і роботу державної системи внутрішнього контролю.

Детальні висновки, що стосуються основних елементів п'яти компонентів внутрішнього контролю, узагальнюються в таблиці (Додаток 2), в якій також акцентуються будь-які пробіли, властиві компонентам оцінюваної системи внутрішнього контролю.

Механізми зовнішнього нагляду роблять свій внесок у процес моніторингу ефективності системи внутрішнього контролю та стимулюють дії органів виконавчої влади щодо підвищення її ефективності. Такі механізми включають, наприклад, проведення аудиту системи, розгляд результатів аудиту органами законодавчої влади, системи подальшого контролю за вжиттям органів виконавчої влади заходів щодо усунення недоліків, забезпечення доступу громадськості до відповідних звітів та обговорень. Таким чином, ці механізми сприяють підвищенню ефективності системи контролю і є одним з компонентів при проведенні її аналізу. Відповідно, у ході такого аналізу також слід розглядати взаємозв'язки між зовнішнім наглядом та системою внутрішнього контролю.

Зміст цього підрозділу повинен бути спрямований на отримання уявлення про те, як механізми внутрішнього контролю сприяють усуненню ризиків, пов'язаних з досягненням кожного з трьох основних результатів виконання бюджету. Для проведення такого аналізу фахівці, які проводять оцінку, повинні розглянути, як елементи внутрішнього контролю, властиві кожному з параметрів показників, сприяють досягненню кожного з трьох результатів виконання бюджету.

Рівень ефективності внутрішнього контролю також дає уявлення про надійність даних, отриманих від державних органів, і, отже, сприяє поясненню ступеня впевненості щодо висновків за результатами оцінки показників, яка спиралася на ці дані.

4.3. Сильные и слабые стороны УГФ

У цьому підрозділі аналізується наскільки ефективність оцінюваної системи УДФ може в цілому сприяти досягненню трьох основних результатів виконання бюджету або впливати на ці результати, а саме на:

- загальну бюджетно-податкову дисципліну
- стратегічний розподіл ресурсів, та
- ефективне використання ресурсів для надання послуг,

Аналіз повинен бути заснований на сильних і слабких сторонах, виявлених для

кожної з функціональних областей УГФ (під- розділ 4.1 звіту ГРФП), і рівні ефективності, визначеному для різних компонентів системи внутрішнього контролю (підрозділ 4.2 звіту ГРФП). У ньому також має розглядатися зв'язок між ефективністю тих підсистем і здатністю забезпечувати досягнення трьох основних результатів. У цьому підрозділі слід пояснити, чому виявлення слабких боків підсистем УГФ створюватиме проблеми для держави; при цьому слід брати до уваги відмітні особливості конкретної країни і мети політики, що проводиться, що мають відношення до зазначених трьох основних результатів.

Аналіз рекомендується організувати відповідно до трьох основних результатів виконання бюджету. Проте оцінка не розглядає ступінь досягнення запланованих результатів, наприклад, чи роблять заходи щодо збільшення надходження доходів і політика в галузі бюджетних видатків необхідний ефект на стимулювання економічного зростання, зниження рівня бідності, чи досягнення інших цілей політики. Скоріше оцінка розглядає те, наскільки система УГФ сприяє досягненню запланованих результатів виконання бюджету.

Цей аналіз об'єднує оцінку ефективності системи УДФ за допомогою показників ефективності, інформацію про відповідні економічні характеристики країни, мету державної бюджетно-податкової політики, структуру державного сектора та характеристики системи УДФ (підрозділи звіту ГРФП з 2.1 по 2.1). , а також будь-які інші фактори, які впливають на ефективність УГФ.

Таким чином, аналіз являє собою квінтсенцію висновків, на завершення якої наводяться три або чотири основні недоліки системи УГФ, роботи над якими є найбільш важливою для сприяння у досягненні державою його бюджетно-податкових цілей.

4.4 Зміна ефективності в порівнянні з попередньою оцінкою

У цьому розділі описується динаміка зміни ефективності УГФ та її вплив на досягнення трьох основних результатів виконання бюджету. Він буде актуальним лише у разі проведення повторної оцінки. Окремі рекомендації існують для порівняння результатів із попередніми оцінками, підготовленими на основі іншої версії ГРФП.

Аналіз ґрунтується на описі зміни ефективності, наведеному як частина аналізу для кожного з показників, та огляді змін ефективності, наданих у розділі 3 та у зведеній інформації в Додатку 1.

На закінчення даного підрозділу дається оцінка того, як зміни, що відбулися з часу попередньої оцінки, могли повисити здатність до досягнення трьох основних результатів виконання бюджету та вплинути на основні слабкі місця системи.

